

verloskundig samenwerkingsverband noord-holland noord

Preventief gebruik acetylsalicylzuur (ASA) en calcium bij zwangeren ter verbetering zwangerschapsuitkomsten – medisch protocol – VSV protocol

Doel

Beschrijven werkwijze rondom profylactisch gebruik van acetylsalicylzuur 80 mg en calcium 1 gram tijdens de zwangerschap om de kans op pre-eclampsie, intra-uteriene groeirestrictie, vroeggeboorte en perinatale sterfte te verlagen

Algemeen

acetylsalicylzuur (ASA)

Inname van 80 mg acetylsalicylzuur (ASA) per dag door vrouwen die < 16^{0/7} weken zwanger zijn met een verhoogd risico op hypertensieve aandoening hebben, verlaagt het risico op

- pre-eclampsie (RR: 0,47, 95%-BI: 0,36–0,62),
- intra-uteriene groeirestrictie (RR: 0,46, 95%-BI: 0,33–0,64)
- vroeggeboorte (RR: 0,35, 95%-BI: 0,22–0,57)
- perinatale sterfte (RR: 0,41, 95%-BI: 0,19–0,92).

Starten met ASA na 16^{0/7} weken zwangerschap werkt minder goed.

calcium

Additie van calcium aan zwangere vrouwen verlaagt het risico op:

- pre-eclampsie (RR 0,45 (95%BI 0,31 tot 0,65) Vooral bij vrouwen met een verhoogd risico op pre-eclampsie: RR 0,22 (95%BI 0,12 tot 0,42) en vrouwen met lage calciumintake RR 0,36 (95%BI 0,20 tot 0,65)
- vroeggeboorte (RR 0,76 (95%BI 0,60 tot 0,97) vooral bij verhoogd risico op pre-eclampsie (RR 0,45 (95%BI 0,24 tot 0,83)

Mogelijke overschatting van effect door publicatiebias en kleine studies, maar lage kosten,

Algemeen advies voor adequate calciumintake voor alle zwangeren is tenminste 1 gram calcium/dag.

2-3 porties melk/yoghurt/kwark en 2 maal kaas als broodbeleg (40 gram) voorziet in 90% van de dagelijks geadviseerde intake. Overige wordt gehaald uit andere producten zoals dranken (water, koffie, thee). Ook in graanproducten en groenten zit een beetje calcium.

- Zuivel

melk/yoghurt/kwark	(portie 150ml)	150mg
kaas	(portie broodbeleg, 20gram)	200mg

- Donkere bladgroenten

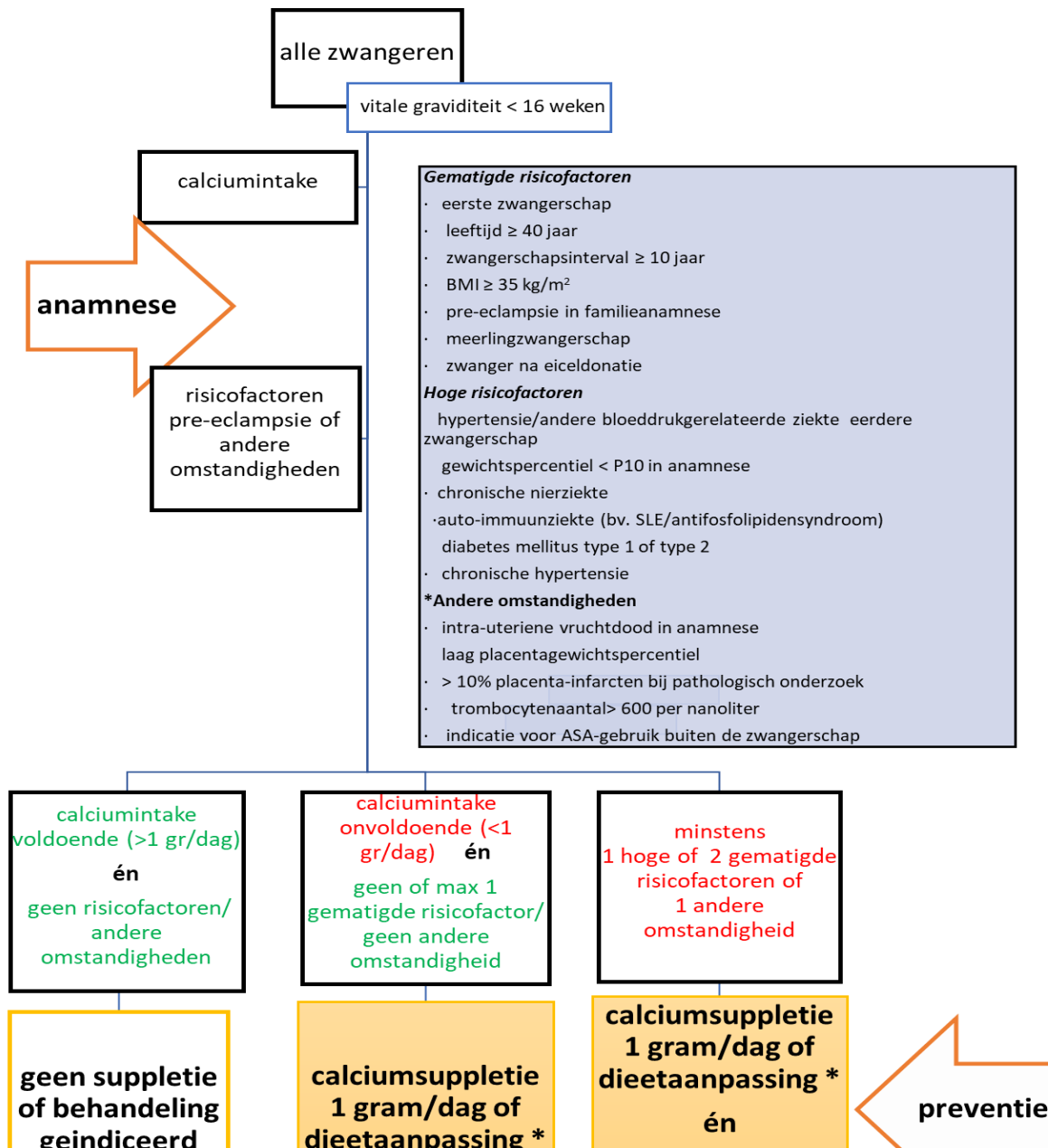
spinazie	(portie 150gr)	125mg
boerenkool	(portie 150gr)	300mg
rucola	(portie 25gr)	70mg

Let op: dit is een onbeheerde kopie: de inhoud kan gewijzigd zijn.

In gangbare multivitaminen voor zwangeren zit vaak 150mg calcium. Verwijs naar [Mijn Eetmeter: app en online | Voedingcentrum](#) als mensen hun intake in kaart willen brengen.

Werkwijze

Vraag bij intake van de zwangerschap, bij preconceptieel advies of rondom fertiliteitsbehandeling naar de calciumintake van de vrouw en breng risicofactoren voor pre-eclampsie of relevante omstandigheden in kaart en volg het stroomdiagram:

* Calcium niet gelijk innemen met antacida, ijzersuppletie (2 uur interval), levothyroxine (4 uur interval), tetracycline (4 uur ervoor of 6 uur erna). Niet meer dan 2,5 gram calcium/dag.

**

ASA inname 's avonds voor het slapen.

Voor patiënten onder controle in de eerstelijns recept regelen via eerstelijns risicosselectiebesprekingen

Relatieve) contra-indicaties voor ASA-gebruik:

- overgevoeligheid voor salicylzuurverbindingen of prostaglandinesynthetaseremmers (bv. astma-aanval/collaps na medicijngebruik)
- hersenbloeding in anamnese
- maagklachten bij eerder ASA-gebruik
- ulcus pepticum of - maag-/darmbloeding in anamnese

Let op: dit is een onbeheerde kopie: de inhoud kan gewijzigd zijn.